

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av ett hus på gamla Prästavägen 264, Lövestad - komplettering

Linderson, Hans; Hansson, Anton

2022

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H., & Hansson, A. (2022). *Dendrokronologisk analys av ett hus på gamla Prästavägen 264, Lövestad - komplettering*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2022:61). Lund University.

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

21 augusti 2022

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2022:61
Hans Linderson & Anton Hansson
**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ETT HUS PÅ GAMLA
PRÄSTAVÄGEN 264, LÖVESTAD - KOMPLETTERING**

Uppdragsgivare: Boni Wiik, Gamla Prästavägen 264, 275 72 Lövestad

Område: Sjöbo **Prov nr:** 78658-78661 **Antal Borr+fotoprov:** 3+1

Dendrokronologiskt objekt: Nuv. fastighetsbeteckning: SJÖBO EGGELSTAD 27:2

Tidigare fastighetsbeteckning: HÖÖR SÄTOFTA 10:1

Resultat:

Dendro nr:	Provnr;	Trädslag	Antal år (1 radier om ej annat anges)	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalvåret)	Kommentarer En mer vågad bestämning
78658	1;nedre W	Ek	100	Sp1, ej W	1691	1700-1714	1701-1706
78659	2;övre E	Ek	155;2	Sp 11, W	1686	V 1686/87	
78660	3; okänd	Ek	52+c31	Sp 0?, ej W	1649+c31	E 1690	1691-1706
78661	8; okänd	Ek	96+1	Ej Sp, Ej W	1669	E 1680	
78662	4b	Ek	54-lw	Sp 9 B	(1805)	(Juli 1805)	
78663	5	Ek	149	Ej Sp	1721	E 1730	
78664	6	Ek	167	Sp 17, W	1852	V 1852/53	
78665	7	Ek	93+ew	Sp 13, W	1796	Juni 1797	

Resultatuppgifter inom parentes är osäkra uppgifter

Kommentarer till ovanstående resultattabell

De tre får minst två skilda avverkningstider, **vinterhalvåret 1686/87 respektive 1700-1714, den senare mest sannolikt 1701-1706.**

Prov 3 har två brott i den yttre delen av provet. Årsring 52 av cirka 83 dateras till 1649 till denna datering skall läggas cirka 31 år. Ytterligare en osäkerhet är om splinten ligger precis i ytterkant av provet. Resultatet är att virket är med säkerhet avverkat **efter 1690** men min tolkning är att det finns lite splint, då skulle dateringen bli 1691-1706. Om man förutsätter att virket för prov 1 och 3 är avverkade samtidigt, så har detta skett 1701-1706.

Alla tre proven korrelera väl mellan varandra, vilket tyder på att de har stått i en gemensam skog. Träden är ganska frodvuxna (breda årsringar) så som det blir i en halvöppen skog. Måhända en ekskog (eller ekblandskog) med skogsbete. Den äldsta årsringen dateras till 1531 (prov 2). Det saknas cirka 30 årsringar till mörken. Trädets groddår har skett på 1400-talet.

Komplettering Prov 8 (78661)

Ett prov har mätts in via foto och dess yttersta uppmätta årsring dateras till 1669. Då slint saknas kan det endast sägas att virket är avverkat **efter 1680**, och kan därför tillhöra båda generationer virke som tidigare analyserats. Provet korrelerar väl övriga prov och får därmed anses ha samma skogskaraktär och ursprung.

Komplettering prov4b, 5, 6, & 7 (78662-78665)

Sammanställning av samtliga dateringar:

Vinterhalvåret 1686/87, Prov 2 och möjligen/sannolikt prov 8

1700-1714 sannolikt 1701-1706: prov 1, 3 och möjligen prov 8

E 1730 möjligen Juni 1797 eller Juli 1805: prov 5

Juni 1797: prov 7

Juli 1805 dock inte helt säker: prov 4b

Vinterhalvåret 1852/53: prov 6

Det är således fyra till sex skilda avverkningstillfällen. Rimligen är det en hel del återanvändning. Objekt som har bidragit till dateringen av timret är Onsjöstugan på kulturen, gårdshus på Fulltofta och Hovdala slott. Detta ger en fingervisning om virkets proveniens, ingen exakt indikator. Virket förefaller komma från centrala Skåne men jag kan inte utesluta en mer lokal källort.

Beskrivning av tabellen ovan

”Dendroidentitetsnummer”, är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

”Antal år”, årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med ”+n”.

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen ”ew” eller ”lw” dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarmed) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

”splint, vankant, bark” indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). ”nära vankant” uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten (”ej sp”) anges en så kallad ”efterdatering” (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten. Anges $sp=0$ menas splinten observeras utanför ytterst/yngsta årsring men årsringen är inte inmätt eftersom den inte är komplett.

”Datering av yttersta årsring i provet”, är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges ”ej datering”. Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

”Beräknat fällningsår” här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av proverna. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare, Lunds Universitet

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, Fax +46-46-2224830 e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se